

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201882
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721201882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci žalobkyne: Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX V., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.520,33 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 17Csp/47/2021 - 45 zo dňa 12.10.2021, takto

rozhodol:

Mení rozsudok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 100 eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“), napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 300,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z titulu primeraného finančného zadostučinenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalovaná žalobou súdu doručenou 15.07.2021 navrhla, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 2.520,33 eura a nahradiť trovy konania z dôvodu, že v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20C/112/2014 (pôvodne konanie) bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky úspešná, keďže v tomto konaní na základe zmeňujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (sp. zn. 2Co/10/2019 zo dňa 17.06.2019) bola zamietnutá žaloba žalobcu (v tomto konaní žalovaný) o zaplatenie sumy 2.520,33 eur s prísli.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Namietal, že žalobkyňa v prejednávanej veci nie je osobou, ktorá by úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľských práv v pôvodnom konaní, nakoľko žaloba v tejto veci nebola zamietnutá pre porušenie spotrebiteľského práva, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného, týkajúceho sa nepreukázanie splnenia povinnosti vyžadovanej zákonom o bankách. Žalovaný preto namietol nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie v konaní, nakoľko on sa nedopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne. Poukázal na to, že podľa jeho vedomosti, si žalobkyňa naďalej neplní svoje zmluvné povinnosti voči postupcovi (Slovenská sporiteľňa, a.s.). Priznaním primeraného finančného zadostučinenia by za daného stavu, podľa názoru žalovaného,

došlo k narušeniu proporcionality a zneužitiu ochrany, ktorá sa slabšej strane poskytuje, preto by súd nemal priznať žalobkyni súdnu ochranu. Žalovaný zároveň namietol výšku uplatneného nároku s tým, že primerané finančné zadostučinenie nemá slúžiť k obohateniu žalobkyne. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

4. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalej vyplýva, že nebolo sporné to, že žalobkyňa bola v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20C/112/2014 úspešnou stranou sporu, preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto porušenie práv a povinností spôsobil. Súd citoval ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a uviedol, že predpokladom pre uplatnenie práva na PFZ je úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, pričom zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti došlo. Tento predpoklad je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp., ak tak urobí v rámci svojej obrany v konaní, ktorým sa dodávateľ domáha svojho nároku voči spotrebiteľovi. V súvislosti s námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie súd konštatoval, že v pôvodnom konaní bola žalobcom spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., t.j. žalovaný v tomto konaní, a preto sa súd nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že práva spotrebiteľa porušila banka - Slovenská sporiteľňa., a.s., teda, že neplatne postúpila na žalovaného pohľadávku voči žalobkyni, a preto žalovaný nemá byť pasívne vecne legitimovanou stranou v tomto spore. Žalovaný bol subjektom, ktorý titulom neplatne postúpenej pohľadávky voči žalobkyni uplatnil nárok na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy voči žalobkyni ako spotrebiteľke, teda konal a postupoval v rozpore so zákonom. Právoplatným skončením pôvodného konania, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadostučinenie, ktoré predstavuje účinný a odradzujúci prostriedok ochrany spotrebiteľov. Zároveň má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú tak, aby dostatočne odradzoval dodávateľov od získania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak ho treba vnímať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí.

5. Súd prvej inštancie poukázal na to, že výška primeraného finančného zadostučinenia závisí od úvahy súdu, pričom pri rozhodovaní je potrebné zohľadniť rôzne kritéria, a to, intenzitu a časové trvanie závadného konania, ako aj satisfakčnú a sankčnú funkciu tohto inštitútu. Zohľadňujúc tieto kritéria považoval za primeranú výšku 300 eur, pričom táto výška je vyrovnaním ujmy žalobkyne, satisfakciou za stav ohrozenia majetkovej sféry žalobkyne, satisfakciou za stav, ktorý v priebehu pôvodného konania musela znášať a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý konal závadne. Navrhovanú sumu primeraného finančného zadostučinenia považoval súd prvej inštancie za neprimeranú okolnostiam prejednávanej veci, a to hlavne s ohľadom na skutočnosť, že z titulu spotrebiteľského úveru žalobkyňa doposiaľ žalovanému nesplatila ani poskytnutú istinu úveru. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2.520,33 eura by už podľa názoru súdu prvej inštancie malo znaky konania spotrebiteľa v snahe získať finančné prostriedky v neadekvátnej výške, a aj keď spotrebiteľ slabšou stranou v konaní, výška primeraného finančného zadostučinenia musí byť v súlade s princípom spravodlivosti. Preto súd prvej inštancie priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže priznanie výšky primeraného finančného zadostučinenia záviselo od úvahy súdu.

6. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel (I. výrok), teda zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 300 eur, podal odvolanie žalovaný z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné, nelogické a navyše vnútorne rozporné, keďže súd prvej inštancie na jednej strane právne rozvádza, že pre priznanie nároku na primerané finančné zadostučinenie je vždy potrebné úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti a na druhej strane uzatvára, že na jeho priznanie stačí, ak je spotrebiteľ úspešný v akomkoľvek súdnom konaní voči dodávateľovi, a to prakticky

z akéhokoľvek dôvodu, pretože nepriznanie nároku, ktorý žiada dodávateľ od spotrebiteľa je porušením bližšie nešpecifikovaného „zákona“ zo strany dodávateľa. Uviedol, že žaloba podaná v pôvodnom konaní nebola zamietnutá pre neplatnosť postúpenia pohľadávky, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného, a to nepreukázanie hodnoverného dôkazu o doručení výzvy spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. žalobkyni pred postúpením pohľadávky a tým nepreukázaním naplnenia podmienok, ktoré sú stanovené v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Neunesenie dôkazného bremena v otázke existencie určitej skutočnosti však v žiadnom prípade nemožno zamieňať s neexistenciou tejto skutočnosti. Žaloba bola zamietnutá nie z dôvodu, že by bol postupca, resp. žalovaný porušil akékoľvek právo žalobkyne, ale z dôvodu, že platné postúpenie pohľadávky nebolo v súdnom konaní preukázané (t. j. žaloba bola zamietnutá pre neunesenie dôkazného bremena). Ďalej žalovaný uviedol, že povinnosti v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývajú len postupcovi, a preto, ak by sa aj podarilo žalobkyni preukázať, že došlo k porušeniu týchto povinností, potom za porušenie týchto povinností nemôže zodpovedať žalovaný, keďže mu z tohto ustanovenia žiadne povinnosti nevyplývajú. Súd prvej inštancie sa z tohto dôvodu nesprávne vysporiadal so vznesenou námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné, pričom súd prvej inštancie uviedol iba to, že žalovaný je pasívne vecne legitímovaný, keďže bol neúspešnou stranou v pôvodnom konaní. Súd prvej inštancie, podľa názoru žalovaného, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neskúmal dôvody úspechu žalobkyne v pôvodnom konaní, neskúmal, či v tomto konaní došlo k porušeniu spotrebiteľských práv žalobkyne, či žalobkyňa je osobou, ktorá takéto porušenie spotrebiteľských práv úspešne uplatnila, neskúmal, či práve žalovaná je osobou, ktorá za prípadné porušenie spotrebiteľských práv zodpovedá. Výklad § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý poskytol súd prvej inštancie, je výkladom contra legem, nakoľko pri priznaní uplatneného nároku neskúmal žiaden z predpokladov, ktoré je potrebné v zmysle tohto zákonného ustanovenia naplniť pre úspešné uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný taktiež uviedol, že žalobkyňa môže primerané finančné zadosťučinenie žiadať od tohto, kto zodpovedá za porušenie jej práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, pričom žalovaný nie je subjektom, ktorý so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere a rovnako nie je subjektom, ktorému z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, vyplývajú pri postúpení pohľadávky povinnosti. Týmto subjektom je peňažný ústav, ktorý úver poskytol a postúpil pohľadávku, teda postupca. Žalovaný poukázal na to, že, aj v pôvodnom konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20C/112/2014 tvrdil, že postupca zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky dodržal, avšak nevedel to v súdnom konaní preukázať. Uviedol, že ani prípadná neplatnosť postúpenia pohľadávky (čo nie je prejednaný prípad, nakoľko tu platné postúpenie len nebolo preukázané) nemení nič na povinnosti dlžníka plniť veriteľovi svoj záväzok. Žalovaný vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietne a žalovanému prizná voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že nesúhlasí s jeho argumentáciou ohľadom nedostatku riadne odôvodnenia napadnutého rozsudku, pretože súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými právne významnými námietkami žalovaného v konaní a samotná skutočnosť, že právne závery súdu prvej inštancie nekorešponujú s predstavami žalovaného, nemôže ešte založiť arbitrárnosť a objektívnu nepresvedčivosť rozsudku. Uviedla, že v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20C/112/2014 bola v celom rozsahu úspešná, pričom rozsudok odvolacieho súdu v tejto veci jasne deklaruje porušenie jej spotrebiteľských práv a povinností, pričom žalovaný v tomto konaní nielenže nepreukázal postúpenie pohľadávky, ale ani jej mimoriadne zosplatnenie, pretože v pôvodnom konaní tvrdil, že z jeho strany došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k 11.08.2013, teda až po postúpení pohľadávky jeho právnym predchodcom,. K námietke žalovaného ohľadom nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie žalobkyňa uviedla, že túto námietku vníma iba ako snahu žalovaného vyhnúť sa následkom spätým s porušením spotrebiteľských práv a povinností nezákonným uplatnením pohľadávky v súdnom konaní. Rozsudkom odvolacieho súdu vydaným v pôvodnom konaní bol práve žalovaný identifikovaný ako subjekt, ktorý porušil spotrebiteľské práva a povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu odkúpil v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, spolu so všetkými právami a povinnosťami a domáhal sa zaplata pohľadávky v súdnom konaní. Žalovaný ako inkasná spoločnosť bola povinná rovnako ako banka postupovať s odbornou starostlivosťou, čo však nedodržala a uplatňovala si voči spotrebiteľovi

pohľadávku v rozpore s dobrými mravmi. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že v pôvodnom konaní nebolo preukázané porušenie spotrebiteľských noriem, ale len neunesenie dôkazného bremena, keďže v pôvodnom konaní bola konštatovaná absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky (§ 39 Občianskeho zákonníka), ktorej zmluvnou stranou bol priamo žalovaný. Preto akékoľvek uplatnenie pohľadávky na základe absolútne neplatného právneho úkonu je potrebné vnímať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Porušenie spotrebiteľských noriem, vzhľadom na predmet sporu v základnom konaní, logicky a procesne ani nemohlo byť súčasťou výroku rozsudku, ale iba výrok o zamietnutí žaloby, dôvody ktorého boli uvedené v odôvodnení rozsudku. Výsledok pôvodného konania je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti v súdnom konaní podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Ku skutočnosti, že žalovaný nekoncepivoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere ani zmluvu o postúpení pohľadávok, žalobkyňa uviedla, že tieto okolnosti nezabavujú žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Postúpenie pohľadávky a jej následne uplatnenie v súdnom konaní svedčí o tom, že žalovaný je zmluvnou stranou, pričom fakticky vykonával práva veriteľa úveru. Práve žalovaný je subjektom, ktorý od žalobkyne požadoval zaplatenie sumy 2.520,33 eura s príslušenstvom. Žalovaný sa teda domáhal zaplatenia pohľadávky a bol subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenie z úveru. Ak žalovaný na jednej strane seba označil v základnom konaní ako subjekt, ktorý z pozície veriteľa požadoval zaplatenie pohľadávky, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Žalovaný bol zmluvnou stranou zmluvy o postúpení pohľadávky, preto je tiež zodpovedný za jej perfektnosť. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe zamietnutia žaloby. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno nárok na náhradu trov konania a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“, plynúci z procesného neúspechu v pôvodnom konaní, ktorým boli sanované len nevyhnutné náklady strany sporu, súvisiace s civilným konaním. Vzhľadom na uvedené preto navrhla žalobkyňa rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a uplatnila si trovy odvolacieho konania.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) subjektom k tomu oprávneným (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre potvrdenie, ale ani pre zrušenie napadnutého rozsudku, preto ho podľa § 388 CSP zmenil. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 07.09.2022 (§ 219 ods. 3 CSP)

9. Žalovaný namietal, že v pôvodnom konaní sp. zn. 20C/112/2014 odvolací súd, ktorý zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol, nekonštatoval porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne, ale k zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu neunesenia dôkazného bremena, keďže žalovaný nepreukázal splnenie podmienok vyplývajúcich § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie v rámci dokazovania oboznámil rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Co/10/2019 zo dňa 17.06.2019, ktorým bola žaloba spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava proti žalovanej Q. A. zamietnutá. Odvolací súd v tejto veci poukázal okrem iného na to, že nie je zrejmé, že výzva na plnenie vyhlásením mimoriadnej splatnosti Slovenskou sporiteľňou, a.s., sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej, pričom žalovaná v priebehu celého konania namietala aktívnu legitímáciu žalobcu. Ďalej konštatoval, že záveru súdu prvej inštancie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu odporuje aj vyjadrenie samotného žalobcu, ktorý v žalobe uvádza, že vo vzťahu k žalovanej si uplatňuje nie ostávajúcu výšku zosplatneného úveru, ale 46 neuhradených splátok úveru splatných od 20.03.2012 do 20.12.2015 a zároveň tvrdil, že z jeho strany došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru až dňa 11.08.2013, teda po postúpení pohľadávky. Odvolací súd v tejto veci konštatoval, že neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávok vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.09.2012 je vo vzťahu k žalovanej neplatná pre rozpor so zákonom, a preto žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie zamietol.

10. Z vyššie uvedeného je teda nesporné, že žalobkyňa bola v pôvodnom konaní úspešná, keďže namietala aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, čo súd akceptoval a žalobu voči nej zamietol. V tomto

ohľade teda nie je podstatné, z akého dôvodu žalovaný neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, ale podstatný je výsledok konania, a teda úspech žalobkyne, čo konkrétne znamenalo, že nárok požadovaný žalovaným voči žalobkyni nebol priznaný, žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu, a to predstavuje úspešné uplatnenie práva žalobkyne. Odvolací súd má teda nepochybne za to, že základ nároku v prejednávanej veci je daný, keďže žalobkyňa sa ubránila nárokom uplatňovaným osobou, ktorej hmotné právo nesvedčilo.

11. Žalovaný taktiež namietal, že z jeho strany nemohlo dôjsť k porušeniu žiadnych povinností, keďže on so žalobkyňou neuzatváral zmluvu o spotrebiteľskom úvere a rovnako nie je subjektom, ktorému podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývali pri postúpení pohľadávky nejaké povinnosti.

Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do všetkých práv a povinností postupcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.), tak ako to vyplýva zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Nebolo iba v záujme postupcu, aby bola zmluva o postúpení pohľadávky platne uzavretá. Bolo tak aj v záujme postupníka, teda žalovaného, ako druhej zmluvnej strany, keďže tu existuje riziko, že pokiaľ si bude uplatňovať svoj nárok na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky, tento nárok mu nebude priznaný. Takáto situácia nastala aj v pôvodnom konaní, v ktorom si žalovaný uplatňoval voči žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 2.520,33 eura, ktorý bol ale právoplatne zamietnutý.

Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že táto skutočnosť zakladá vecnú pasívnu legitimáciu žalovaného aj v tomto spore, tak v tomto ohľade je potrebné dať mu za pravdu. Je nepochybné, že žalovaný uplatnil voči žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 2.520,30 eura s príslušenstvom a v konaní o primerané finančné zadosťučinenie nemôže byť žalovaným iný subjekt, ako žalovaný, ktorý sa na základe dobrovoľne uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávky stal vlastníkom pohľadávky voči žalobkyni. Stal sa subjektom oprávneným uplatňovať nároky voči žalobkyni, ale aj subjektom zodpovedaným v prípade, pokiaľ dôjde k porušeniu práv žalobkyne.

12. Námetka žalovaného, že v pôvodnom konaní neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobkyne je nedôvodná, keďže bolo nepochybné preukázané, že žalovaný, ako subjekt, ktorý sa dlhodobo zaoberá odkupovaním pohľadávok, nepostupoval pri postúpení pohľadávky s odbornou starostlivosťou v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, čím bola naplnená hypotéza právnej normy vyplývajúca z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

13. Odvolací súd nezistil dôvodnosť odvolacej námietky, podľa ktorej súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V súvislosti s námietkou nesprávneho procesného postupu odvolací poukazuje aj na to, že žalovaný žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikoval o aký nesprávny procesný postup v prejednávanej veci by malo ísť, pričom nemožno iba všeobecne citovať odvolací dôvod a neuviesť konkrétne skutočnosti, ktoré by túto odvoláciu námietku odôvodňovali.

14. Žalovaný v odvolaní namietal základ uplatneného nároku, ktorý je daný. Pokiaľ bol namietaný základ nároku, tak odvolanie v tomto prípade subsumuje aj námietku čo do výšky priznaného nároku („a maiori ad minus“ - od väčšieho k menšiemu). Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia priznanej súdom prvej inštancie, odvolací súd nepovažuje sumu 300,- eur za primeranú. Odôvodnenie priznanej výšky nároku musí byť presvedčivé, lebo táto podľa zákona č. 250/2007 Z. z. spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá ale nemôže byť svojvoľná. Pri jej stanovení je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia práv a povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného a okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétne výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

15. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, ako aj s ohľadom na výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným je priznanie finančného zadosťučinenia dôvodné. Žalobkyňa z dôvodu žaloby, ktorú voči nej podal žalovaný, musela brániť

svoje spotrebiteľské práva, pričom už samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok, okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ničím ďalším neodôvodnila. Žalobkyňa neuviedla, a to ani v priebehu odvolacieho konania, či konanie žalovaného viedlo aj k vzniku iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod.. Spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené a tak jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Neznamená to, že jej patrí v takej výške, ako sama požadovala, resp. v akej jej tento nárok priznal súd prvej inštancie.

16. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia odvolací súd prihliadal na všetky vyššie citované okolnosti prejednávanej veci a dospel k názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 100,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľovi satisfakciu za prežitú nepohodu počas vedenia pôvodného súdneho konania a neistý výsledok tohto sporu a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Odvolací súd zohľadnil aj skutočnosť tvrdenú žalovaným, ktorú žalobkyňa nerozporovala, a to, že doposiaľ nevrátila ani istinu úveru. Žalobkyňa zároveň nielenže, žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku netvrdila, ale ani žiadne okolnosti dôkazmi nepreukázala. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno uniesla len čiastočne, preto odvolací súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil len skutočnosť úspešnej obrany žalobkyne v pôvodnom konaní. Vo všeobecnosti podanie žaloby a vedenie súdneho sporu každého zaťažuje, ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný jeho negatívny výsledok. Preto je výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- eur postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie a v prevyšujúcej časti odvolací súd nárok žalobkyne zamietol.

17. Odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil podľa § 388 CSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

18. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd vychádzal zo zásady úspechu vo veci, ktorú treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Žalobkyňu treba považovať za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jej procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Hoci bola výška finančného zadosťučinenia odvolacím súdom znížená, žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná čo sa týka základu nároku, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom náhrada účelných trov konania bude vypočítaná z prisúdenej istiny o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).